

Talousarvio 2026

Kunnanhallitus 27.10.2025 § 229

Investointiohjelma esitys vuodelle 2026 on nettona 927.700 euroa. Ohjelma koostuu ympäristölautakunnan [21.10.2025 § 120](#) pidetyn kokouksen esityksestä 740.000 euroa, sivistyslautakunnan [21.10.2025 § 76](#) pidetyn kokouksen esityksestä 75.000 euroa ja kunnanhallituksen esityksestä 112.700 euroa. Esitykset investointiohjelmaksi kattavat talousarvion suunnitelmavuode 2027 ja 2028.

Talousarvion vuosikatteeksi on muodostumassa 1,21 miljoonaa euroa. Kun huomioidaan vuoden 2026 pitkäaikaisten lainojen lyhennykset 0,68 euroa, jää investointien rahoitustarvetta 0,40 miljoonaa euroa katettavaksi pitkäaikaisella lainalla.

Asian valmistelija

talouspäällikkö Tuula Pieviläinen, tuula.pievilainen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4033

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2025 ja suunnitelmavuosien 2027-2028 talousarvion investointiosan ja päättää esittää sen edelleen hyväksyttäväksi valtuustolle.

Tommi Pesonen esitti, että hulevesistä -50 000 euroa pois, mikä lisätään katujen kunnossa pitoon sekä siirretään + 30 000 euroa karavaanariparkkiin vuodelle 2026 virtausmittauskaivoista.

Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä vuoden 2025 ja suunnitelmavuosien 2027-2028 talousarvion investointiosan ja päätti esittää sen edelleen hyväksyttäväksi valtuustolle.

Tämän asian päätöksenteon jälkeen kokouksessa pidettiin TAUKO 18:52 – 19:02.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 82

Esityslistan asia n:o 10.

Elina Väistö teki Kokoomuksen, Tohmajärven demareiden ja Keskustan valtuustoryhmien muutosesityksen investointiohjelmaan:

1. Varikon salaojat (100 000) siirtyy 2027 vuodelle
2. Niiralan valot ja tiet (100 000) siirtyy vastaavasti 2026 vuodelle (Niiralan teollisuustie ja valaistus)

3. Kippikärry 2027 vuodelle (45 000). (Kippaava maansiirtovaunu metsäkuormaajalla + kahmarivarustuksella)
4. Kemien kaavateihin 2026 vuodelle tulisi vastaavasti (45 000). (Pääväylät: Kauppakatu ja Kirkkotie)
5. Nimeämättömät kohteet (koodi Y500) (30 000) poistetaan vuodelta 2026
6. Nordean puistoon / parkkiin (30 000) vuodelle 2026

Koska muutosesitys on kaikkien valtuustoryhmien yhteinen, tiedusteli puheenjohtaja vastustaako joku yksittäinen valtuutettu muutosesitystä.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti Kokoomuksen, Tohmajärven demarien ja Keskustan valtuustoryhmien muutosesityksen.

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti Kokoomuksen, Tohmajärven demarien ja Keskustan valtuustoryhmien muutosesityksen, jossa

1. Varikon salaojat (100 000) siirtyy 2027 vuodelle
2. Niiralan valot ja tiet (100 000) siirtyy vastaavasti 2026 vuodelle (Niiralan teollisuustie ja valaistus)
3. Kippikärry 2027 vuodelle (45 000). (Kippaava maansiirtovaunu metsäkuormaajalla + kahmarivarustuksella)
4. Kemien kaavateihin 2026 vuodelle tulisi vastaavasti (45 000). (Pääväylät: Kauppakatu ja Kirkkotie)
5. Nimeämättömät kohteet (koodi Y500) (30 000) poistetaan vuodelta 2026
6. Nordean puistoon / parkkiin (30 000) vuodelle 2026

Muilta osin valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus 24.11.2025 § 241

Viime vuosien heikko talouskasvu, kustannusten nousu ja hyvinvointialueuudistus ovat kiristäneet kuntien taloudellista liikkumavaraa. Koronavuosien tilapäinen helpotus ei ole muuttanut pitkän aikavälin suuntaa.

Vuoden 2024 ja 2025 talousarvioissa toimintamenoja on karsittu merkittävästi ja vuoden 2026 talousarvioesitys noudattaa valtuuston 2024 hyväksymän säästöpaketin päätöksiä. On todettava, että vuonna 2024 laaditut säästötoimenpiteet ovat pureet ja myös 2025 tilinpäätös tulee näillä näkymin olemaan odotettua positiivisempi. Myös ensi vuoden talousarvioesitys on laadittu niin, että talous pidetään tasapainossa, mutta samalla mahdollistetaan edellytykset kunnan kehittämiseksi ja välttämättömille investoinneille. Talousarviokirja sisältyy merkittävän määrän toiminnallisia tavoitteita, joilla pyritään tarjoamaan mahdollisimman hyvät peruspalvelut kuntalaisille ja vahvistamaan Tohmajärven elinvoimaa.

Vuoden 2025 alusta Keski-Karjalan musiikkiopisto siirtyi sivistyslautakunnan alaiseksi toimintayksiköksi. Musiikkiopiston johtokunta on käsitellyt vuoden 2026 talousarvioehdotusta kokouksessaan [7.10.2025 § 52](#). Johtokunta on hyväksynyt ehdotuksen ja esittää sen edelleen sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi. Sivistyslautakunta on valmistellut talousarvioehdotuksensa kokouksessaan [5.11.2025 § 87](#). Ympäristölautakunta on valmistellut talousarviota kokouksessaan 19.11.2025.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys kunnanhallitukselle on laadittu siten, että kunnan talous jatkaa ylijäämäisellä uralla. Lautakuntien valmisteluun nähden muutoksia on tehty ympäristölautakunnan toimintatuottoihin, jotka ovat tarkentuneet lähipäivinä positiiviseen suuntaan. Sivistyslautakunnan osalta talousarvioesitys on sama, kun kunnanhallituksen asettama raami. Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2026 yhteensä 9.915.412 euroa ja toimintakuluja 23.068.633 euroa. Toimintakatteeksi (paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla) muodostuu näin ollen 13.153.221 euroa.

Valtionosuuksien määräksi arvioidaan vuonna 2026 yhteensä 5.966.200 euroa ja verotulojen määräksi 8.378.000 euroa. Vuosikatteeksi muodostuu 1.222.979 euroa, ja kun tästä vähennetään poistot ja arvonalentumiset, kunnan tilikauden tulokseksi muodostuu 9.699 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään ensi vuoden aikana 683.400 euroa ja uutta lainaa otetaan 500.000 euroa.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt investointiohjelman vuodelle 2026 sekä investointisuunnitelman vuosille 2027–2028 [kokouksessaan 10.11.2025](#). Vuoden 2026 investointien kokonaismäärä on 957 700 euroa. Vesihuoltolaitoksen infran investointien lisäksi vuonna 2026 on tarkoitus kunnostaa Kemien kuntakeskuksen kaavateitä, rakentaa vanhan Nordea-talon tontille matkaparkki sekä toteuttaa Kunnallistalolle harvinaisesta maaluolasta esittelevä näyttelytila, jos hankkeelle saadaan ulkopuolista rahoitusta. Näillä investoinneilla parannetaan kuntakeskuksen viihtyisyyttä, vahvistetaan matkailun ja tapahtumien edellytyksiä sekä tuodaan esille Tohmajärven ainutlaatuista kulttuuri- ja luonnonperintöä. Investointien lisäksi vuoden 2026 loppuun mennessä valmistuu uusi jätevedenpuhdistamo, joka korvaa Pohjois-Karjalan vanhimpiin kuuluvan nykyisen puhdistamon. Hanke rahoitetaan leasing-rahoituksella, ja leasing-maksut ovat 2027 alkaen noin 250 000–300 000 euroa vuodessa. Uusi puhdistamo on kunnan kannalta välttämätön investointi, joka turvaa ympäristönsuojelun tason, vastaa tuleviin vaatimuksiin ja mahdollistaa kunnan kehittämisen myös pitkällä aikavälillä.

Talousarviokirja sisältää myös kunnanvaltuuston 10.11.2025/Pykälä 82 jo hyväksymän investointiohjelman.

Talous- ja palkkasihteeri Marika Parkkonen on kutsuttu kokoukseen asiantuntijana kuultavaksi.

Esityslistan liitteenä on Tohmajärven kunnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028.

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Löppönen Mikko Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2026 talousarvioesityksen ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2028 hyväksyttäväksi.

Merkitään, että talous- ja palkkasihteeri Marika Parkkonen oli läsnä kokouksessa asiantuntijana kuultavana tämän asian keskustelun aikana klo 16:33 – 16:59.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle vuoden 2026 talousarvioesityksen ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2028 hyväksyttäväksi.

Esityslistan asia n:o 6.

Merkitään, että Mika Piironen saapui klo 13:14.

Kunnanjohtaja Mikko Löppönen esitteli lyhyesti vuoden 2026 talousarviota ja antoi katsauksen Tohmajärven kunnan tilanteesta. Vuosi 2026 ei sisällä valtion taholta muutoksia kuntien palvelutuotantoon. Kunta on saanut tiedon, että valtionosuusuudistus ei etene tällä hallituskaudella vaan siirtyy käytännössä 2030-luvulle. Investoinneista puolet toteutuu maan alle, mutta vuonna 2026 valmistuu myös uusi jätevedenpuhdistamo. Tarkkaa taloudenpitoa tarvitaan jatkossakin koska mm. työllisyystilanne on haastava.

Helena Pakarinen piti Keskustan valtuustoryhmän puheenvuoron. Puheenvuoro on **esityslistan liitteenä**.

Suvi Hiltunen piti Tohmajärven demarien valtuustoryhmän puheenvuoron, jossa hän kertoi, että säästötoimet ovat purreet. Talousarvio on laadittu niin, että talous on tasapainossa mutta sekä kehittäminen että välttämättömät investoinnit ovat mahdollisia. Kurinalaista taloudenpitoa tulee jatkaa, jolloin voimme taata kuntalaisille mahdollisimman hyvät peruspalvelut ja vahvistaa elinvoimaa.

Matti Ikonen piti Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuoron, jossa kiinnitettiin huomiota talousarvion neljään kokonaisuuteen:

1. Asukasmäärän väheneminen (s. 9)
Asukasmäärän väheneminen tarkoittaa veronmaksajien vähenemistä ja tämä taas uhkaa kuntalaisten palvelujen rahoitusta. Tähän asiaan Kokoomuksen valtuustoryhmä toivoo kiinnitettävän erityistä huomiota tulevina vuosina ja toimia kunnan asukasluvun ja elinvoiman vahvistamiseksi sekä uuden yritystoiminnan tukemiseksi.
2. Talouden tilanteeseen tuloslaskelman kautta (s. 11)
Ensi vuoden talousarvio on tasapainossa ja siitä on annettava valmistelijoille kiitokset. Huolestuttavaa kuitenkin on, että suunnitelmavuosille 2027 ja 2028 on tulossa tappiota. Tähän pitää yhdessä herätä jo heti ensi vuonna ja tehtävä toimenpiteitä, ettei lähdetä tappioiden tielle. Valtuusto ja hallitus pystyvät omilla päätöksillään vaikuttamaan toimialojen tulo- ja menokehitykseen.
3. Talous pidemmällä aikavälillä (s. 12)
Töitä talouden tasapainottamiseksi pidemmällä tähtäimellä on tehtävä jo ensi vuonna.
4. Pitkäaikaiset lainat (s. 15)
Olemme tällä hetkellä kohtuullisen hyvässä tilanteessa pitkäaikaisten lainojen suhteen mutta suunnitelmassa vuonna 2027 ja 2028 velka kasvaa merkittävästi. Tämän ehkäisemiseksi on mietittävä tarkkaan investointien tiivistämistä ja jaksottamista pidemmälle aikavälille sekä sellaisen kunnan omaisuuden myymistä, joka ei ole kuntalaisten palvelujen kannalta välttämätöntä.

Merkitään, että valtuustossa käytiin vilkasta keskustelua maakuntaliiton rahoituksesta, hyvästä päätöksenteon hengestä, syntyvyydestä ja väestörakenteen kehityksestä, metsien hoidosta ja omistamisesta sekä kiinteistöporssin tarpeellisuudesta.

Hannu Hämäläinen esitti, että Tohmajärven päästövähennyssuunnitelman taulukosta Tohmajärven kunnan päästöjä vähentävät investoinnit vuodelle 2026 poistetaan taulukon viimeinen rivi koskien varikon salaojitusta ja pihamaan kunnostusta.

Puheenjohtaja kysyi, että hyväksyykö valtuusto, että taulukon rivi poistetaan talousarviokirjasta teknisenä muutoksena vastaamaan hyväksyttyä investointiohjelmaa.

Valtuusto hyväksyi poistamisen yksimielisesti.

Päätös

Vuoden 2026 talousarvio hyväksyttiin yksimielisesti kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.
